

ურთიერთგაგების მემორანდუმი

საქართველოს მთავრობასა

და

შპს/სს [●]

შორის

თარიღი: დღე/თვე/რიცხვი

თბილისი, საქართველო

წარმოდგენილი ურთიერთგაგების მემორანდუმი (შემდგომში - „მემორანდუმი“) დადებულია შემდეგ მხარეებს შორის:

ერთი მხრივ, საქართველოს მთავრობა (შემდგომში - „მთავრობა“), წარმოდგენილი საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების მინისტრის, [●] მიერ;

მეორე მხრივ, შპს/სს [●] (შემდგომში - „კომპანია“), ს/კ: [●], წარმოდგენილი დირექტორის, [●] მიერ;

მხარეები დებენ წინამდებარე მემორანდუმს შემდეგზე:

I - განმარტებები

1. წინამდებარე მემორანდუმში გამოყენებულ ტერმინებს აქვთ შემდეგი მნიშვნელობა:
  - 1.1. „აუდიტორული დასკვნა“ ნიშნავს მთავრობის შესაბამისი სამართლებრივი აქტით დამტკიცებულ ნუსხაში შემავალი აუდიტორის/აუდიტორული კომპანიის მიერ საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად გაცემულ მარწმუნებელი ხასიათის დოკუმენტს, რომელიც განსაზღვრავს დადასტურებული საინვესტიციო დანახარჯის ოდენობას;
  - 1.2. „დღე/დღეები“ ნიშნავს კალენდარულ დღეებს;
  - 1.3. „ელექტროსადგური“ ნიშნავს ჰიდროელექტროსადგურს, რომელიც განმარტებულია მემორანდუმის დანართი N1-ით;
  - 1.4. „ელექტროსადგურის ტექნიკური პარამეტრები“ ნიშნავს ელექტროსადგურის ადგილმდებარეობას, მდინარის ნიშნულებს, დადგმულ სიმძლავრესა და წლიურ გამომუშავებას, როგორც მოცემულია მემორანდუმის დანართ N1-ში;
  - 1.5. „ზამთრის თვეები“ ნიშნავს შემდეგ თვეებს: იანვარი, თებერვალი, მარტი, აპრილი, სექტემბერი, ოქტომბერი, ნოემბერი, დეკემბერი;
  - 1.6. „ზაფხულის თვეები“ ნიშნავს შემდეგ თვეებს: მაისი, ივნისი, ივლისი, აგვისტო;
  - 1.7. „მხარეები“ ნიშნავს მთავრობას და კომპანიას ერთობლივად.
  - 1.8. „პროექტი“ ნიშნავს ტექნიკურ-ეკონომიკური კვლევის შესახებ ანგარიშის მომზადებას, ასევე, „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის“ შესაბამისად, სკრინინგის პროცედურის საფუძველზე მოთხოვნილი გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანალიზის მომზადებას და საჯარო განხილვების ჩატარებას და ელექტროსადგურის მშენებლობას, ფლობასა და ოპერირებას;
  - 1.9. „საინვესტიციო ხარჯი“ ნიშნავს მემორანდუმის ხელმოწერის თარიღიდან მემორანდუმის შეწყვეტამდე პროექტის განხორციელების მიზნით გაწეულ ხარჯს, მათ შორის, მშენებლობის ხარჯებს, საექსპლუატაციო ხარჯებსა და პროექტის ფარგლებში გაწეულ სხვა ხარჯებს, რომელიც უნდა იყოს აუდიტირებული და შესაბამისი დოკუმენტაციით დადასტურებული, მემორანდუმის 16.2. პუნქტის მიზნებისთვის;
  - 1.10. „სამინისტრო“ ნიშნავს საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს;
  - 1.11. „სამშენებლო გარანტია“ ნიშნავს სამშენებლო ფაზის ფარგლებში, კომპანიის მიერ ნაკისრი ვალდებულებების შესრულების უზრუნველყოფის მიზნით, კომპანიის მიერ მთავრობის სასარგებლოდ წარდგენილ საბანკო გარანტიას;
  - 1.12. „სამშენებლო ფაზა“ ნიშნავს დროის პერიოდს მემორანდუმის ძალაში შესვლიდან ელექტროსადგურის ექსპლუატაციაში ფაქტობრივი მიღების დღის ჩათვლით,

მაგრამ არაუგვიანეს **მემორანდუმის** დანართი N3-ით განსაზღვრული ექსპლუატაციაში მიღების ვადისა;

- 1.13. „**საწყისი ექსპლუატაციის პერიოდი**“ ნიშნავს **ელექტროსადგურის** ექსპლუატაციაში მიღებიდან 10 წლიან პერიოდს;
- 1.14. „**სახელმწიფო**“ ნიშნავს საქართველოს;
- 1.15. „**ტექნიკურ-ეკონომიკური კვლევის შესახებ ანგარიში**“ ნიშნავს ამ **მემორანდუმის** ფარგლებში **ელექტროსადგურის** მშენებლობის განხორციელებადობის ტექნიკურ-ეკონომიკური საკითხების კვლევის შესახებ **კომპანიის** მიერ მომზადებულ და **სამინისტროსთვის** წარდგენილ ანგარიშს, რომელიც ადასტურებს, რომ **პროექტი** განხორციელებადია ტექნიკური და ფინანსურ-ეკონომიკური თვალსაზრისით და სხვა დაკავშირებულ დოკუმენტაციას;
- 1.16. „**წინასამშენებლო გარანტია**“ ნიშნავს **წინასამშენებლო ფაზის** ფარგლებში **კომპანიის** მიერ ნაკისრი ვალდებულებების შესრულების უზრუნველყოფის მიზნით **მთავრობის** სასარგებლოდ წარდგენილ საბანკო გარანტიას;
- 1.17. „**წინასამშენებლო ფაზა**“ ნიშნავს დროის პერიოდს **მემორანდუმის** ძალაში შესვლიდან **სამშენებლო ფაზის** დაწყებამდე, მაგრამ არაუმეტეს **მემორანდუმის** დანართი N2-ით განსაზღვრული **წინასამშენებლო ფაზის** ვადისა;
- 1.18. „**ხელშეკრულება**“ ნიშნავს **მემორანდუმის** დანართი N4-ით განსაზღვრულ დოკუმენტს.

II - მიზანი

2. **მემორანდუმის** მიზანს წარმოადგენს **კომპანიის** მიერ **პროექტის** განხორციელება საქართველოს კანონმდებლობისა და ამ **მემორანდუმით** განსაზღვრული პირობების შესაბამისად.

III - წინასამშენებლო ფაზა

3. **კომპანია** ვალდებულია წინამდებარე **მემორანდუმის** დანართ N1 და N2-ში განსაზღვრული ვადებისა და პირობების შესაბამისად:
  - 3.1. განსაზღვროს **პროექტისათვის** საჭირო ან/და მისი ზემოქმედების ქვეშ მოქცეული მიწის ნაკვეთები და მათი ადგილმდებარეობა;
  - 3.2. ჩაატაროს და დაასრულოს სრული **ტექნიკურ-ეკონომიკური კვლევა მემორანდუმის** დანართი N2-ით განსაზღვრულ ვადებში (**მემორანდუმით** განსაზღვრული **ელექტროსადგურის ტექნიკური პარამეტრების** ფარგლებში) და წარუდგინოს შესაბამისი ანგარიში **სამინისტროს**;
  - 3.3. უზრუნველყოს „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსით“ გათვალისწინებული სკრინინგის პროცედურის ჩატარება და სკრინინგის პროცედურის შედეგად საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროსგან მიღებული გადაწყვეტილების შესაბამისად, საჭიროების შემთხვევაში, განახორციელოს გარემოზე ზემოქმედების შეფასება, ჩაატაროს შესაბამისი საჯარო განხილვები და შესაბამისი ანგარიში/შედეგები წარუდგინოს საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს და **სამინისტროს**;

- 3.4. სამინისტროს წარუდგინოს წინადადება ელექტროსადგურის მშენებლობის თაობაზე მემორანდუმით განსაზღვრული ელექტროსადგურის ტექნიკური პარამეტრების ფარგლებში.
4. იმ შემთხვევაში, თუ კომპანია, მემორანდუმის 3.1.-3.3. პუნქტებით განსაზღვრული ვალდებულებების შესრულების შედეგად, გადაწყვეტს ელექტროსადგურის მშენებლობას, მან მთავრობას, მემორანდუმის 3.4. პუნქტის შესაბამისად, უნდა წარუდგინოს წინადადება მემორანდუმის დანართი N2-ით განსაზღვრულ ვადაში, რომელიც უნდა შეიცავდეს შემდეგს:
- 4.1. კომპანიის გადაწყვეტილებას შესაბამისი ელექტროსადგურის მშენებლობაზე;
  - 4.2. სრულ ტექნიკურ პარამეტრებს, ელექტროსადგურის დადგმული სიმძლავრისა და საპროგნოზო წლიური გამომუშავების ჩათვლით;
  - 4.3. ელექტროსადგურის განლაგების ზუსტ კოორდინატებსა და მდინარის ნიშნულებს;
  - 4.4. პროექტის განხორციელებისათვის საჭირო ინვესტიციის სავარაუდო ოდენობას;
  - 4.5. სრულ ტექნიკურ-ეკონომიკური კვლევის შესახებ ანგარიშს;
  - 4.6. გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიშსა და საჯარო განხილვების შედეგებს (3.3. პუნქტის გათვალისწინებით, მათი ჩატარების საჭიროების შემთხვევაში).
5. თუ ტექნიკურ-ეკონომიკური კვლევის შესახებ ანგარიშის ან/და გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიშის/საჯარო განხილვების შედეგების (3.3. პუნქტის გათვალისწინებით, მათი ჩატარების საჭიროების შემთხვევაში) საფუძველზე აღმოჩნდება, რომ ელექტროსადგურის მშენებლობა და ოპერირება კომპანიისათვის ტექნიკურად ან/და ეკონომიკურად არ არის მიზანშეწონილი, კომპანია, უფლებამოსილია, საკუთარი შეხედულებისამებრ, მიიღოს გადაწყვეტილება პროექტის განხორციელებაზე უარის თქმის თაობაზე, რა შემთხვევაშიც კომპანიამ შესაბამისი შეტყობინება უნდა გაუგზავნოს მთავრობას მისთვის მემორანდუმის მე-4 მუხლით გათვალისწინებული წინადადების წარდგენამდე. ასეთ შემთხვევაში, მთავრობა უზრუნველყოფს წინასამშენებლო გარანტიის (გარანტიის დაბრუნების მომენტისთვის არსებული ოდენობით) კომპანიისთვის დაბრუნებას.
6. კომპანიის მიერ მემორანდუმის მე-4 მუხლის შესაბამისად წინადადების წარდგენიდან 5 (ხუთი) თვის ვადაში სამინისტრო და კომპანია ერთობლივად განიხილავენ ელექტროსადგურის მშენებლობის მიზანშეწონილობის საკითხს და შესაბამისი ხელშეკრულების პირობებს, რაზეც შეთანხმების შემთხვევაში, საკითხი საბოლოო გადაწყვეტილების მიღების მიზნით წარედგინება მთავრობას, ხოლო ელექტროსადგურის მშენებლობის მიზანშეწონილობისა და ხელშეკრულების ხელმოწერის თაობაზე მთავრობის დადებითი გადაწყვეტილების შემთხვევაში, მხარეები ხელს მოაწერენ ხელშეკრულებას. მთავრობის აღნიშნული გადაწყვეტილება უნდა ეყრდნობოდეს მხოლოდ კომპანიის მიერ წარდგენილ წინადადებას და ტექნიკურ-ეკონომიკური კვლევის შესახებ ანგარიშს, ასევე გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიშის ან/და საჯარო განხილვების შედეგებს (მემორანდუმის 3.3. პუნქტის გათვალისწინებით, მათი ჩატარების საჭიროების შემთხვევაში).
7. წინასამშენებლო გარანტია
- 7.1. წინასამშენებლო ფაზის ფარგლებში კომპანიის ვალდებულებების, მათ შორის, ტექნიკურ-ეკონომიკური განხორციელებადობის კვლევის ჩატარების, მემორანდუმის 3.3. პუნქტის გათვალისწინებით, სკრინინგის პროცედურის, გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიშის, საჯარო განხილვების ჩატარების და სამშენებლო გარანტიის წარმოდგენის უზრუნველყოფის მიზნით, კომპანიამ

მთავრობას წარუდგინა N[●] წინასამშენებლო გარანტია [●] აშშ დოლარის ოდენობით, რომელიც შეესაბამება მთავრობის მიერ მოთხოვნილ პირობას, რომლის მიხედვითაც, კომპანიის მიერ წარდგენილი წინასამშენებლო გარანტიის მოქმედების ვადა სამშენებლო ფაზის დაწყების თარიღს უნდა აღემატებოდეს 2 (ორი) თვით. კომპანიის მიერ წარმოდგენილი წინასამშენებლო გარანტია გაცემული უნდა იყოს სახელმწიფოს მიერ ლიცენზირებული ბანკის ან „ეკონომიკური თანამშრომლობისა და განვითარების ორგანიზაციის“ („OECD“) წევრი ქვეყნის ბანკის მიერ. წინასამშენებლო გარანტიის ოდენობა არ უნდა აღემატებოდეს გარანტიის გამცემი ბანკის სააქციო კაპიტალის 15 პროცენტს.

7.2. მთავრობა უფლებამოსილია წინასამშენებლო გარანტიით გათვალისწინებული თანხა გამოითხოვოს სრულად ან ნაწილობრივ და აცნობოს კომპანიას ამის თაობაზე, შემდეგ შემთხვევებში, თუ:

- ა) კომპანიამ დაარღვია მემორანდუმის დანართი N2-ით განსაზღვრული გრაფიკი ჯამში 15 დღეზე მეტი ვადით - წინასამშენებლო გარანტიის 50%-ის ოდენობით;
- ბ) კომპანიამ დაარღვია მემორანდუმის დანართი N2-ით განსაზღვრული გრაფიკი ჯამში 30 დღეზე მეტი ვადით - წინასამშენებლო გარანტიის სრული ოდენობით.

IV - სამშენებლო ფაზა

8. კომპანია სამშენებლო ფაზის განმავლობაში ვალდებულია:

- 8.1. მოიპოვოს პროექტის განხორციელებისათვის საჭირო ან/და პროექტის არეალში მოქცეულ მიწებზე შესაბამისი უფლებები;
- 8.2. მემორანდუმის დანართი N3-ით განსაზღვრულ ვადაში, მოიპოვოს და მთავრობას წარუდგინოს შესაბამისი მშენებლობის ნებართვა;
- 8.3. მემორანდუმის დანართი N3-ით განსაზღვრულ ვადაში, მშენებლობის ნებართვის საფუძველზე, საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად, დაიწყოს ელექტროსადგურის მშენებლობა;
- 8.4. ააშენოს ელექტროსადგური ელექტროსადგურის ტექნიკური პარამეტრების ფარგლებში და უზრუნველყოს მისი ექსპლუატაციაში მიღება მემორანდუმის დანართი N3-ით განსაზღვრულ ვადაში;
- 8.5. უზრუნველყოს პროექტის ეფექტური განხორციელებისათვის საჭირო ფულადი სახსრების მოზიდვა;
- 8.6. საკუთარი ხარჯით უზრუნველყოს საქართველოს მთავრობის, სამინისტროს, საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს ან/და სხვა ნებისმიერი უფლებამოსილი სახელმწიფო ორგანოს სრული და თავისუფალი წვდომა ელექტროსადგურის სამშენებლო პროცესის მონიტორინგის მიზნით;
- 8.7. უფლებამოსილი სახელმწიფო ორგანოს მოთხოვნის შემთხვევაში, საკუთარი ხარჯით უზრუნველყოს სამშენებლო მასალების ხარისხისა და უსაფრთხოების მონიტორინგი.

9. სამშენებლო გარანტია

- 9.1. მემორანდუმის დანართი N3-ით განსაზღვრული მშენებლობის ნებართვის საფუძველზე ელექტროსადგურის მშენებლობის დაწყების და ექსპლუატაციაში მიღების უზრუნველსაყოფად, ხელშეკრულების ხელმოწერის დღეს კომპანია ვალდებულია მთავრობის სასარგებლოდ წარადგინოს სამშენებლო გარანტია ელექტროსადგურის დადგმული სიმძლავრის მიხედვით, 100 მეგავატი

სიმძლავრის ჩათვლით - ყოველი მეგავატისათვის 100,000.00 (ასი ათასი), ხოლო 100 მეგავატზე მეტი სიმძლავრის შემთხვევაში - ყოველი მეგავატისათვის 50,000.00 (ორმოცდაათი ათასი) აშშ დოლარის ან მისი ეკვივალენტის ევროში ოდენობით. კომპანიის მიერ წარდგენილი **სამშენებლო გარანტია** ძალაში უნდა დარჩეს **მემორანდუმის** დანართი N3-ით განსაზღვრული **ელექტროსადგურის** ექსპლუატაციაში მიღების დღიდან 4 (ოთხი) თვის განმავლობაში. კომპანიის მიერ წარმოდგენილი **სამშენებლო გარანტია** გაცემული უნდა იყოს **სახელმწიფოს** მიერ ლიცენზირებული ბანკის ან „ეკონომიკური თანამშრომლობისა და განვითარების ორგანიზაციის“ („OECD“) წევრი ქვეყნის ბანკის მიერ. კომპანიის მიერ ამ პუნქტის შესაბამისად **სამშენებლო გარანტიის** წარდგენის შემთხვევაში, მას დაუბრუნდება **წინასამშენებლო გარანტია** (გარანტიის დაბრუნების მომენტისთვის არსებული ოდენობით). **სამშენებლო გარანტიის** ოდენობა არ უნდა აღემატებოდეს გარანტიის გამცემი ბანკის სააქციო კაპიტალის 15 პროცენტს.

- 9.2. კომპანიის მიერ **მემორანდუმის** დანართი N3-ით განსაზღვრული მშენებლობის ნებართვის საფუძველზე მშენებლობის დაწყების ვადის დარღვევა გამოიწვევს კომპანიისთვის ჯარიმის დაკისრებას **სამშენებლო გარანტიის** 1.5%-ის (ერთი მთელი ხუთი მეათედი პროცენტის) ოდენობით ყოველ ვადაგადაცილებულ **დღეზე**. ამავდროულად, კომპანია ვალდებულია დაკისრებული ჯარიმა გადაიხადოს **სამინისტროს** შესაბამისი მოთხოვნიდან არაუგვიანეს 15 (თხუთმეტი) დღის ვადაში.
- 9.3. კომპანიის მიერ **მემორანდუმის** დანართი N3-ით განსაზღვრული ექსპლუატაციაში მიღების ვადის დარღვევა გამოიწვევს კომპანიისთვის ჯარიმის დაკისრებას **სამშენებლო გარანტიის** 1.5%-ის (ერთი მთელი ხუთი მეათედი პროცენტის) ოდენობით ყოველ ვადაგადაცილებულ **დღეზე**. ამავდროულად, კომპანია ვალდებულია დაკისრებული ჯარიმა გადაიხადოს **სამინისტროს** შესაბამისი მოთხოვნიდან არაუგვიანეს 15 (თხუთმეტი) დღის ვადაში.
- 9.4. **მთავრობა** უფლებამოსილია **სამშენებლო გარანტიით** გათვალისწინებული თანხა გამოითხოვოს სრულად ან ნაწილობრივ შემდეგ შემთხვევებში:
  - ა) კომპანიამ შესაბამისი მოთხოვნის შემთხვევაში **მემორანდუმით** დადგინდეს ვადაში არ გადაიხადა **მემორანდუმის** 9.2 ან/და 9.3 პუნქტის შესაბამისად დაკისრებული ჯარიმა - გადაუხდელი ჯარიმის ოდენობით;
  - ბ) **მთავრობა** მემორანდუმის 14.5, 14.6, 14.7, 14.8 ან 14.9 პუნქტების შესაბამისად წყვეტს მემორანდუმს - არსებული **სამშენებლო გარანტიის** სრული ოდენობით.

V - ელექტროენერჯის რეალიზაციის ზოგადი პირობები

10. საქართველოს ელექტრომომარაგების უზრუნველყოფის მიზნით, **საწყისი ექსპლუატაციის პერიოდის** ყოველი წლის **ზამთრის თვეებში**, **ელექტროსადგურის** მიერ ფაქტობრივად გამომუშავებული ელექტროენერჯის რეალიზაცია კომპანიის მიერ სრულად უნდა განხორციელდეს საქართველოს ადგილობრივ ბაზარზე.
11. **საწყისი ექსპლუატაციის პერიოდის** ყოველი წლის **ზაფხულის თვეებში**, ასევე, **საწყისი ექსპლუატაციის პერიოდის** დასრულების შემდეგ, კომპანია უფლებამოსილია, საკუთარი შეხედულებებისამებრ, განახორციელოს გამომუშავებული ელექტროენერჯის რეალიზაცია საქართველოს ადგილობრივ ბაზარზე ან/და განახორციელოს ექსპორტი

ნებისმიერი მიმართულებით, საქართველოს კანონმდებლობისა და მემორანდუმით განსაზღვრული პირობების შესაბამისად.

VI - მხარეთა ვალდებულებები

12. **პროექტის** განხორციელების მიზნით, წინამდებარე მემორანდუმისა და საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად, კომპანია, ამ მემორანდუმით განსაზღვრული სხვა ვალდებულებების შესრულებასთან ერთად, ვალდებულია:
- 12.1. უზრუნველყოს პროექტის განხორციელება;
  - 12.2. შეინარჩუნოს ელექტროსადგური ელექტროსადგურის ტექნიკური პარამეტრების ფარგლებში;
  - 12.3. უზრუნველყოს, რომ პროექტის განხორციელების პერიოდში, პროექტზე დასაქმებულთა სულ მცირე 80% (მენეჯმენტის და ექსპერტების გარდა) იყოს საქართველოს მოქალაქე.
13. **პროექტის** განხორციელების მიზნით, წინამდებარე მემორანდუმის და საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად, მთავრობა, თავისი კომპეტენციის ფარგლებში და იმ პირობით, რომ კომპანია სრულად დააკმაყოფილებს საქართველოს კანონმდებლობით და ამ მემორანდუმით გათვალისწინებულ მოთხოვნებს, ვალდებულია:
- 13.1. მაქსიმალურად დაეხმაროს კომპანიას პროექტის განხორციელების პროცესში, მათ შორის, შესაბამისი დახმარება გაუწიოს საჭირო ნებართვებისა და ლიცენზიების გაცემასთან დაკავშირებით;
  - 13.2. უზრუნველყოს პროექტის განხორციელებისთვის საჭირო სახელმწიფო საკუთრებაში არსებული მიწის ნაკვეთების კომპანიისათვის საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად გადაცემა.

VII - მემორანდუმის შეწყვეტა

14. **მთავრობა** უფლებამოსილია ცალმხრივად, კომპანიისათვის გაგზავნილი წერილობითი შეტყობინების საფუძველზე, დაუყოვნებლივ შეწყვიტოს მემორანდუმი შემდეგ შემთხვევებში, თუ:
- 14.1. კომპანია დაარღვევს მემორანდუმის დანართით N2 გათვალისწინებულ გრაფიკს და აღნიშნული დარღვევა გაგრძელდება ჯამში 30 დღეზე მეტი ვადით;
  - 14.2. მშენებლობის შესახებ კომპანიის მიერ მე-4 მუხლის შესაბამისად სამინისტროსთვის წინადადება არ იქნა წარდგენილი;
  - 14.3. კომპანია იყენებს მემორანდუმის მე-5 მუხლით გათვალისწინებულ უფლებას;
  - 14.4. მთავრობის მიერ მემორანდუმის მე-6 მუხლის შესაბამისად დადებითი გადაწყვეტილების მიღების მიუხედავად, ამავე მუხლით დადგენილ ვადაში კომპანიის ბრალით ან/და კომპანიის მიერ ხელი არ მოეწერა ხელშეკრულებას;
  - 14.5. კომპანია არ ასრულებს მემორანდუმის მე-8, მე-10 ან/და მე-12 მუხლებით ნაკისრ ვალდებულებებს ჯამში 60 (სამოცი) დღეზე მეტი ვადით;
  - 14.6. მემორანდუმის 9.2 პუნქტის შესაბამისად დაკისრებული ჯარიმის ოდენობა მიაღწევს თავდაპირველად წარმოდგენილი სამშენებლო გარანტიის ოდენობის 50%-ს ან მეტს;
  - 14.7. მემორანდუმის 9.3 პუნქტის შესაბამისად დაკისრებული ჯარიმის ოდენობა მიაღწევს თავდაპირველად წარმოდგენილი სამშენებლო გარანტიის ოდენობის 50%-ს ან მეტს;

- 14.8. კომპანიამ უარი თქვა პროექტის განხორციელებაზე, გარდა მემორანდუმის მე-5 მუხლით გათვალისწინებული შემთხვევისა;
- 14.9. კომპანიის მიერ მოწოდებული ან/და მთავრობის მიერ მოპოვებული ინფორმაციის/დოკუმენტაციის საფუძველზე, ცნობილი გახდა, რომ კომპანიის მიერ არ განხორციელებულა მემორანდუმით აღებული ვალდებულებების შესასრულებლად აუცილებელი ქმედებები და აღნიშნული გრძელდება 60 (სამოცი) დღეზე მეტი ვადით;
15. მთავრობის მიერ მემორანდუმის შეწყვეტა გამოიწვევს შემდეგს:
  - 15.1. კომპანიას მემორანდუმის შეწყვეტისთანავე ჩამოერთმევა პროექტის განხორციელების უფლება;
  - 15.2. კომპანიის ხელთ არსებულ ტექნიკურ-ეკონომიკური კვლევის შესახებ ანგარიშსა და შესაბამის გარემოზე ზემოქმედების შესახებ ანგარიშებზე, ისევე, როგორც პროექტთან დაკავშირებულ, მათ შორის, კომპანიის მიერ შემუშავებულ, სხვა ნებისმიერ დოკუმენტსა და ნახაზზე ექსკლუზიური საკუთრების უფლება უსასყიდლოდ გადაეცემა მთავრობას, მემორანდუმის შეწყვეტიდან არაუგვიანეს 1 (ერთი) თვის ვადაში;
  - 15.3. სახელმწიფოს უსასყიდლოდ გადაეცემა შესაბამისი უფლებები (მათ შორის, საკუთრების უფლება) პროექტის განხორციელებისთვის საჭირო ან/და მისი ზემოქმედების ქვეშ მოქცეულ მიწის ნაკვეთებზე, რომლებიც გადაცემის მომენტისთვის უნდა იყოს უფლებრივად უნაკლო, მემორანდუმის შეწყვეტიდან არაუგვიანეს 3 (სამი) თვის ვადაში;
16. კომპანია უფლებამოსილია ცალმხრივად შეწყვიტოს მემორანდუმი მთავრობისთვის გაგზავნილი წერილობითი შეტყობინების საფუძველზე, შემდეგ შემთხვევებში, თუ:
  - 16.1. კომპანია იყენებს მემორანდუმის მე-5 მუხლით გათვალისწინებულ უფლებას. აღნიშნულის თაობაზე კომპანიამ მთავრობას უნდა გაუგზავნოს შეტყობინება ასეთი სახის შეწყვეტამდე 60 (სამოცი) დღით ადრე;
  - 16.2. მთავრობა არსებითად დაარღვევს მემორანდუმით ნაკისრ ვალდებულებებს. ასეთ შემთხვევაში კომპანია ვალდებულია უზრუნველყოს მთავრობისთვის წერილობითი შეტყობინების გაგზავნა მემორანდუმის შეწყვეტამდე 90 (ოთხმოცდაათი) დღით ადრე;
  - 16.3. ფორს-მაჟორი გრძელდება 180 (ას ოთხმოცი) დღეზე მეტი ვადით.
17. კომპანიის მიერ მემორანდუმის მე-16 მუხლის საფუძველზე შეწყვეტა გამოიწვევს შემდეგს:
  - 17.1. კომპანიას მემორანდუმის შეწყვეტისთანავე ჩამოერთმევა პროექტის განხორციელების უფლება;
  - 17.2. კომპანიის ხელთ არსებულ ტექნიკურ-ეკონომიკური კვლევის შესახებ ანგარიშსა და შესაბამის გარემოზე ზემოქმედების შესახებ ანგარიშებზე, ისევე, როგორც პროექტთან დაკავშირებულ, მათ შორის, კომპანიის მიერ შემუშავებულ, სხვა ნებისმიერ დოკუმენტსა და ნახაზზე ექსკლუზიური საკუთრების უფლება უსასყიდლოდ გადაეცემა მთავრობას, მემორანდუმის შეწყვეტიდან არაუგვიანეს 1 (ერთი) თვის ვადაში;
  - 17.3. სახელმწიფოს უსასყიდლოდ გადაეცემა შესაბამისი უფლებები (მათ შორის, საკუთრების უფლება) პროექტის განხორციელებისთვის საჭირო ან/და მისი ზემოქმედების ქვეშ მოქცეულ მიწის ნაკვეთებზე, რომლებიც გადაცემის მომენტისთვის უნდა იყოს უფლებრივად უნაკლო, მემორანდუმის შეწყვეტიდან არაუგვიანეს 3 (სამი) თვის ვადაში;

- 17.4. წინამდებარე **მემორანდუმის** 16.2 პუნქტის შესაბამისად შეწყვეტის შემთხვევაში, **კომპანია** უფლებამოსილია მოითხოვოს და მიიღოს **საინვესტიციო ხარჯი კომპანიის** მიერ **მემორანდუმის** 17.2 და 17.3 პუნქტებით გათვალისწინებული ვალდებულებების სრულად შესრულების შემდეგ.
- 17.5. წინამდებარე **მემორანდუმის** 16.3 პუნქტის შესაბამისად შეწყვეტის შემთხვევაში, **მთავრობამ კომპანიას** უნდა დაუბრუნოს **კომპანიის** მიერ **მთავრობისთვის** წარდგენილი **სამშენებლო გარანტია** (გარანტიის დაბრუნების მომენტისათვის არსებული ოდენობით) **კომპანიის** მიერ **მემორანდუმის** 17.2 და 17.3 პუნქტებით გათვალისწინებული ვალდებულებების სრულად შესრულების შემდეგ.
18. **მემორანდუმი** შესაძლებელია შეწყდეს მხარეთა ურთიერთშეთანხმებით ან საქართველოს კანონმდებლობით გათვალისწინებულ სხვა შემთხვევებში.
19. ყოველგვარი ეჭვის თავიდან აცილების მიზნით, ამ **მემორანდუმის** ფარგლებში **საინვესტიციო ხარჯის** ანაზღაურების მოთხოვნის უფლება **კომპანიას** აქვს მხოლოდ **მემორანდუმის** 16.2 პუნქტის შესაბამისად შეწყვეტის შემთხვევაში.

VIII - მარეგულირებელი კანონმდებლობა და დავის გადაწყვეტა

20. **მემორანდუმი** დადებულია, რეგულირდება და განიმარტება საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად.
21. ყველა დავა, რომელიც წარმოიშობა წინამდებარე **მემორანდუმიდან** გამომდინარე ან/და მასთან დაკავშირებით, გადაწყდება საქართველოს საერთო სასამართლოების მიერ, საქართველოს მოქმედი კანონმდებლობის შესაბამისად.

IX - ფორს-მაჟორი

22. **მხარე** თავისუფლდება პასუხისმგებლობისაგან **მემორანდუმით** განსაზღვრული ვალდებულებების შეუსრულებლობის ან არაჯეროვნად შესრულების გამო, თუ ამგვარი შეუსრულებლობა გამოწვეული იყო ფორს-მაჟორული გარემოებით. **მემორანდუმის** მიზნებისთვის ფორს-მაჟორულ გარემოებად ჩაითვლება გარემოება ან მოვლენა, რომელიც ცდება **მხარეთა** კონტროლის ფარგლებს და რომლის დადგომაც **მემორანდუმით** გათვალისწინებული ვალდებულებების შესრულებას შეუძლებელს ხდის, და რომელიც მოიცავს, მაგრამ არ შემოიფარგლება სტიქიური უბედურებებით, გაფიცვებით, საბოტაჟით და სხვა სახის შეფერხებით, სამოქალაქო არეულობით, ომით, ან სხვა სამხედრო, ტერორისტული მოქმედებებით, ბლოკადით, აჯანყებით, მიწისძვრებით, ზვავებით ან სხვა მსგავსი მოვლენით, რომელიც არ ექვემდებარება იმ **მხარის** კონტროლს, რომელზეც ასეთი ფორს-მაჟორული მოვლენა ახდენს გავლენას და რომლის თავიდან აცილება ასეთ **მხარეს** არ შეეძლო.
23. **მხარე**, რომელიც ვერ ასრულებს მის ვალდებულებებს ფორს-მაჟორული გარემოების ან მოვლენის გამო, ვალდებულია დაუყოვნებლივ აცნობოს მეორე **მხარეს** ხსენებული გარემოების და მოვლენის როგორც დადგომის, ასევე შეწყვეტის შესახებ. წინააღმდეგ შემთხვევაში, **მხარე** კარგავს უფლებას, მიუთითოს აღნიშნულ მოვლენებზე და გარემოებებზე, როგორც **მემორანდუმით** გათვალისწინებული ვალდებულებების შეუსრულებლობის ან

არაჯეროვანი შესრულების გამო პასუხისმგებლობისგან გათავისუფლების საფუძველზე. შეტყობინებაში მითითებული უნდა იყოს მოვლენის ან გარემოების აღწერა და მათი ზეგავლენა ამ მხარის მიერ **მემორანდუმით** განსაზღვრული ვალდებულებების შესრულებაზე, ისევე, როგორც ასეთი ვალდებულებების შესრულების დაგვიანების მოსალოდნელი ვადა.

24. ფორს-მაჟორული გარემოებების არსებობის და მათი დადასტურების შემთხვევაში, **მხარის მიერ მემორანდუმით** გათვალისწინებული ვალდებულებების შესრულების ვადა გადაიდება ფორს-მაჟორული გარემოების ხანგრძლივობის შესაბამისად.

25. ვადის ათვლა განახლდება იმ ფორს-მაჟორული გარემოების მოქმედების შეწყვეტის დღიდან, რომელიც წარმოადგენდა **მემორანდუმით** გათვალისწინებული ვალდებულებების შესრულების შეჩერების საფუძველს. ვადის დარჩენილი ნაწილი გადაიწევს შეჩერების ხანგრძლივობის შესაბამისად.

X - დასკვნითი დებულებები

26. **მემორანდუმის** ცალკეული დებულება შეიძლება შეიცვალოს მხოლოდ მხარეთა წერილობითი შეთანხმების საფუძველზე.

27. იმ შემთხვევაში, თუ **მემორანდუმის** ნებისმიერი დებულება გახდება ბათილი ან ძალადაკარგული, ეს არ იქონიებს გავლენას **მემორანდუმის** სხვა დებულებებზე.

28. წინამდებარე **მემორანდუმი** ძალაში შედის **მხარეთა** მიერ მისი ხელმოწერის დღიდან.

29. წინამდებარე **მემორანდუმი** შედგენილია ქართულ ენაზე, თანაბარი იურიდიული ძალის მქონე 2 (ორი) ეგზემპლარად.

ხელმოწერები

საქართველოს მთავრობა

[სახელი, გვარი]

შპს/სს [●]

[სახელი, გვარი]

სს „ელექტროენერგეტიკული სისტემის კომერციული ოპერატორი“

[სახელი, გვარი]

დანართი N1

ელექტროსადგურის ტექნიკური პარამეტრები

დასახელება	ადგილმდებარეობა	მდინარის ნიშნულები	მეტრი ზღვის დონიდან	წლიური გამომუშავება მლნ.კვტ.სთ	სიმძლავრე მგვტ

დანართი N2

წინასამშენებლო ფაზის გრაფიკი

ელექტროსადგურის დასახელება: [●]	თვეების რაოდენობა მემორანდუმის ხელმოწერის თარიღიდან		
ადგილმდებარეობისა და ძირითადი პარამეტრების განმარტებები			
ტოპოგრაფიული კვლევა და რუკების მომზადება			
გეოლოგია, გეოფიზიკა			
სეისმური რისკის ანალიზი			
სამშენებლო მასალების კვლევა			
მეტეოროლოგიური და ჰიდროლოგიური კვლევები			
ჰიდრავლიკური კვლევები			
ალტერნატიული ანალიზი			
ტექნიკური დიზაინი			
ინფრასტრუქტურა			
ელექტროენერჯის გენერაცია და გამოყენება			
ქსელთან მიერთება და გადამცემი ხაზი			
ეკოლოგია			
სამუშაოების მოცულობის უწყისი			
მშენებლობის ორგანიზირება			
ეკონომიკური ანალიზი			
ფინანსური ანალიზი			
შესყიდვების დაგეგმვა და განხორციელების გეგმა			
სამუშაო ძალის დატრენინგების გრაფიკი			
ტექნიკურ-ეკონომიკური განხორციელებადობის კვლევის წარდგენა			
სკრინინგის პროცედურის შედეგად საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროსგან მიღებული გადაწყვეტილების ან/და გარემოზე ზემოქმედების და სოციალური რისკების შეფასების ანგარიშის მომზადება და წარდგენა (მემორანდუმის 3.3. პუნქტის გათვალისწინებით, მათი ჩატარების საჭიროების შემთხვევაში)			
საჯარო განხილვის ჩატარება და შედეგების წარდგენა (მემორანდუმის 3.3. პუნქტის გათვალისწინებით, მათი ჩატარების საჭიროების შემთხვევაში)			
პროექტის განხორციელებისათვის საჭირო მიწის ნაკვეთების ადგილმდებარეობის დადგენა და განსაზღვრა			
პროექტის განხორციელების თაობაზე სამინისტროსთვის წინადადების წარდგენა			

სამშენებლო ფაზის გრაფიკი

<p>ელექტროსადგურის დასახელება: [•]</p>	<p>თვეების რაოდენობა ხელშეკრულების ხელმოწერის დღიდან</p>
<p>მშენებლობის ნებართვის საფუძველზე მშენებლობის დაწყება</p>	
<p>ექსპლუატაციაში მიღება</p>	

ხელშეკრულება
სამშენებლო ფაზის დაწყების შესახებ

ქ. თბილისი

____/____ 20__

საქართველოს მთავრობა (შემდგომში: „მთავრობა“) წარმოდგენილი საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების მინისტრის, [სახელი, გვარი] მიერ,

და

სს/შპს [კომპანიის დასახელება] (შემდგომ: „კომპანია“) ს/კ: [●], წარმოდგენილი მისი დირექტორის [სახელი, გვარი] მიერ,

ვინაიდან, ძირითადად მხარეებმა, მემორანდუმის შესაბამისად კომპანიის მიერ მომზადებული და წარდგენილი ტექნიკურ-ეკონომიკური კვლევის შესახებ ანგარიშის, მემორანდუმის 3.3. პუნქტის გათვალისწინებით, ბუნებრივ და სოციალურ გარემოზე ზემოქმედების შეფასებისა და საჯარო განხილვის შედეგების საფუძველზე, მიიღეს ერთობლივი გადაწყვეტილება მემორანდუმის დანართი N1-ით გათვალისწინებული ელექტროსადგურის მშენებლობის თაობაზე;

ვინაიდან, კომპანიამ მემორანდუმის 9.1. მუხლის საფუძველზე მთავრობის სასარგებლოდ წარადგინა სამშენებლო გარანტია;

ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, ძირითადი მხარეები ვდებთ წინამდებარე ხელშეკრულებას მემორანდუმით გათვალისწინებული სამშენებლო ფაზის დაწყების თაობაზე.

საქართველოს მთავრობა

_____
[სახელი გვარი]

სს/შპს [კომპანიის დასახელება]

_____
[სახელი გვარი]